

PARADIJS OP AARDE

HENDRIK CONSCIENCE-SCHOOL – LAGER ONDERWIJS

Ooit was de omgeving van de Hendrik Conscience-school een onaantrekkelijk en dor stuk grond. Na enkele inspanningen is het de trekpleister van de buurt geworden. De leerlingen haasten er zich naartoe om de kippen eten te geven en hun tuintje te verzorgen. De leerkrachten gaan op de banken zitten om er les te geven of gewoon om een pauze te nemen (met of zonder leerlingen). Zelfs de buurtbewoners houden er halt om een praatje te slaan.

De kleintjes doen niets liever dan de kippen eten geven!

Wie oogst, zal zaaien: dit kleine groene paradijs zou er nooit gekomen zonder de inspanningen van de leerlingen, de leerkrachten en de ouders. Samen hebben ze de handen uit de mouwen gestoken en een "levenloos" stuk grond omgetoverd tot een speelterrein dat zich perfect leent tot milieuzorg.

De leerkrachten zijn van start gegaan met een brainstormsessie met de ouders in januari 2013. Bedoeling: nagaan wat zou kunnen gedaan worden om deze lege ruimte aantrekkelijker te maken. De ouders en leerkrachten hebben bij dit rondetafelgesprek hun ideeën en verwachtingen geuit. Dit was het startpunt van het project.

EEN MULTIFUNCTIONELE RUIMTE

Wat valt er hier te beleven?

- **Een kippenhok**

Het hok werd gebouwd door de ouders en leerkrachten en herbergt enkele kippen die werden gered uit een legbatterij. Ze werden geadopteerd via de website <http://www.redeenlegkip.nl/> voor € 7,50 per dier. De kinderen waren erg enthousiast en om ter creatiefst bij het vinden van namen voor hun nieuwe vriendjes.

Voor kippen zorgen is een levensles. Er is plezier bij het omgaan met de dieren, er moet verantwoordelijkheid genomen worden om eten te geven en eieren te rapen (de klassen doen dit om beurt). Er zijn ook moeilijke momenten wanneer de kippen worden aangevallen door roofdieren uit de buurt, zoals honden. De school heeft zo een van haar kippen verloren en de leerkrachten hebben samen met de leerlingen gewerkt rond dit verlies. En de leerlingen leren ten slotte ook van alles bij over duurzame ontwikkeling. Zo werd de problematiek van legbatterijen besproken in de klas.

Voor kippen zorgen is leuk!

Een leerling is peter van de kippen. De leerkrachten hebben hem geleerd hoe hij het kippenhok moet schoonmaken. Elke maand toont de peter de andere leerlingen hoe je dat moet doen. De bedoeling is dat iedereen deze taak kan uitvoeren in zijn vrije tijd (zoals op woensdag tijdens de opvang).

- **Een praathoek**

Er werden vier banken gezet in deze groene hoek waar kan gepraat worden. Alle klassen komen er zodra het weer het toelaat, zowel in de zomer als de winter. De leerkrachten lezen er verhalen voor of geven er les tussen het groen dat een intieme sfeer creëert.

De bankjes maken uitwisselingen mogelijk.

- **Een groentetuin**

Er staan groenten en kruiden in bakken van 1 m² die de leerlingen samen verzorgen: het 6de leerjaar met het 1ste kleuter, het 5de leerjaar met het 2de kleuter, het 4de leerjaar met het 3de kleuter; de 1ste lagere cyclus werkt apart.

Elke cyclus heeft de verantwoordelijkheid over 1 m². De kinderen weten wanneer het hun beurt is dankzij de 'Groene Vinger' die de leerlingen van het 6de leerjaar hebben gemaakt. Deze trofee wordt elke week doorgegeven aan de cyclus die verantwoordelijk is voor de groentetuin.

Planten, wieden ... er is altijd iets te doen in een tuin.

- **Compost**

Voor alle groenafval van de school. Elke klas heeft een groenbak om afval te sorteren, de leerlingen gaan hem zelf legen in de compostbak.

- **Een insektenhotel**

De lagere schoolklassen gebruiken het om het leven van de kleine diertjes te observeren en hen beter te leren kennen.

Ondersteuning van experts geeft goede resultaten

De vzw [Plant en Houtgoed](#) heeft goede raad gegeven aan de leerkrachten: welke planten en bloemen je best kiest (om niet te moeten oogsten tijdens de vakantie bijvoorbeeld), hoe je ze plant, welk hout je kiest voor de banken om zo weinig mogelijk onderhoud te hebben ... Deze waardevolle tips maakten het project een stuk makkelijker.

De vereniging heeft de lagere schoolkinderen en hun leerkrachten ook opgeleid:

- 2de: tuinkruiden;
- 3de: planten en composteren;
- 4de: maken van vetbollen voor de vogels;
- 5de: planten en bomen.

EEN GROENERE SPEELPLAATS

Vroeger was de speelplaats van de kleuters een grote grijze vlek, volledig betegeld, zonder enige mogelijkheid om zich te beschermen tegen de zon bij hoge temperaturen. Er werden enkele tegels weggehaald om vierkanten aarde vrij te maken. De leerlingen van het 5de leerjaar hebben er beuken geplant die schaduw- en rustpunten vormen op de speelplaats. Later kwamen er nog een linde (boom van de vriendschap) en een hokje van wilgentakken bij.

Speelplaats kleuter voor/na: radicale ommezwaai!

SCHOOL, GEZINNEN, BUURT: IEDEREEN VAART ER WEL BIJ

De verschillende voorzieningen, aan de rand van de school en op de kleuterspeelplaats, komen ten goede van de hele school, de ouders en zelfs de buurt.

De kippen en de banken oefenen een grote aantrekkingskracht uit. Het gebeurt vaak dat ouders er blijven hangen om met elkaar of met de leerkrachten te babbelen. En het gaat nog verder, sommige van de vele passanten die niets te maken hebben met de school blijven een praatje slaan, brengen etensrestjes voor de kippen of bieden zich vrijwillig aan om voor de kippen te zorgen tijdens de vakantie.

Een 4-ledig succes

- Het project droeg **iedereens goedkeuring** weg en had duidelijke doelstellingen van bij het begin.
- De plannen waren **realistisch**.
- De **inbreng van de ouders** was belangrijk. Tijdens de klussenavond hebben 25 ouders de handen uit de mouwen gestoken en deelden ze hun enthousiasme. Sommigen zijn zich daarna blijven inzetten.
- De **positieve impact van de natuurhoek op de buurt** is evident, het is een erg gefrequenteerde en gewaardeerde plek.

Deze hoek maakt het ook mogelijk tijd door te brengen in de natuur en met dieren, wat erg belangrijk is voor de gezinnen en buurtbewoners die vaak op een appartement wonen.

Het schoolleven is natuurlijk ook veranderd. Men geniet veel meer van het buitenleven. Het is ook een rustige en open plek waar de leerkrachten hun middagpauze kunnen nemen.

De groentetuin leert de kinderen producten kennen en appreciëren die ze vooraf niet graag aten, zoals zwarte bessen.

En de blog <http://bshcgo.wordpress.com/> volgt de evolutie van het project doorheen de seizoenen zodat iedereen op de hoogte kan blijven.

GEGEVENS SCHOOL

- Gemeenteschool Hendrik Conscience, G. Latinislaan 100, 1030 Schaarbeek
- Directeur: Johan De Bus
- Projectvoortrekkers: de leerlingen van het 4de leerjaar, in samenwerking met hun leerkracht Pascale en de MOS-verantwoordelijken (Milieuzorg op School)
- Contact: 02/215.99.95